

покладені принципи: 1) відповідності загальної методології та принципам побудови статистичної інформації, що офіційно використовується державними органами статистики; 2) забезпечення сумісності з аналогічними показниками в системі державної централізованої статистики; 3) задоволення потреб користувачів в якісній та оперативній інформації, що відображає основні факти і процеси, що відбуваються у зовнішньоекономічній діяльності країни.

Отже, статистика зовнішньоекономічної діяльності України передбачає: 1) збір інформації по всіх митних деклараціях за звітний період; систематизацію та оброблення зібраних даних; 2) аналіз наявної інформації для повного уявлення взаємозв'язків учасників зовнішньоекономічної діяльності, обсяги експортних - імпортних операцій, номенклатури товару, а також їх позитивної або негативної динаміки; 3) оцінку рівня динаміки і перспектив розвитку зовнішньої торгівлі товарами і послугами; 4) порівняння рівня економічного розвитку суб'єктів господарювання, регіонів, держав.

Література:

1. Моторин Р. М. Міжнародна економічна статистика: [підручник] / Р. М. Моторин. – К.: КНЕУ, 2004. – 324 с.
2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ (редакція від 24.12.2015 № 905-VIII) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T150905.html.
3. Облік і техніка зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посіб.] / В. Є. Ермаченко, С. В. Лібунська, О. Г. Маляревська [та ін.]. – Х. : ІНЖЕК, 2011. – 500 с.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Матвійчук Роксолана

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Валігура В. А.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ПРОГРЕСИВНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Податок на доходи фізичних осіб є вагомим регулятивним важелем розподілу фінансових ресурсів між державою та населенням, під час його справляння формуються взаємозв'язки платника податку та держави, оскільки кожен платник стає учасником бюджетного процесу в частині формування доходів.

Дослідження проблеми оподаткування доходів фізичних осіб завжди було особливо актуальним, що виходить із значення податку на доходи фізичних осіб. Цей податок є одним із найстабільніших та найдієвіших джерел формування дохідної частини бюджету, забезпечує фіскальну достатність бюджету, а разом з тим, виконує важливу соціальну роль, оскільки він чинить безпосередній вплив на рівень доходів населення. За допомогою податку на

доходи фізичних осіб держава має змогу впливати на доходи та заощадження громадян.

Основними проблемами, що стосуються оподаткування доходів фізичних осіб в Україні є:

1. Недосконалість законодавства в частині призначення податкової соціальної пільги у 2017 році (мінімальна заробітна плата – 3200 грн., максимальний дохід за якого громадяни можуть розраховувати на податкову соціальну пільгу – 2240 грн.)

2. Відсутність прогресивної шкали оподаткування доходів фізичних осіб.

3. Низький рівень фінансової грамотності та податкової культури населення.

4. Високий рівень корупції в країні.

5. Масове ухилення від сплати податку на доходи фізичних осіб.

6. Відсутня практика впровадження заходів щодо легалізації доходів громадян у тіншовому секторі економіки.

7. Неврахування зарубіжного досвіду справляння податку на доходи фізичних осіб.

У 2017 році ставка податку на доходи фізичних осіб складає 18 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2-167.5 ПКУ) у тому числі, але не виключно у формі: заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами.

Окрім того, ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування становлять 0%, 5%, та половинний розмір основної ставки – 9% (для дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, що не потрапили під дію пп. 167.5.2 ПКУ, тобто нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток) залежно від виду пасивного доходу [1].

Регулювання податкових ставок залежить від ряду чинників, основними серед яких є політичні та економічні. Протягом тривалого часу, в Україні застосовувалися прогресивні ставки щодо оподаткування доходів громадян, залежно від рівня доходу платників. Максимальні податкові ставки сягали 50–60%.

Проте, починаючи із 2016 року із внесенням змін до Податкового кодексу України відбувся відхід від диференціації доходів громадян, та оподаткування їх за єдиною ставкою у розмірі 18%. Такі зміни не є позитивними, оскільки сформувалася система оподаткування із суттєвим податковим навантаженням на громадян із низькими доходами, та можна стверджувати, що в Україні відбувається перерозподіл ВВП на користь фізичних осіб із високими статками.

Особливість та головна перевага податкових систем країн ЄС є прогресивна шкала оподаткування доходів фізичних осіб. Максимальні ставки

податку з доходів громадян деяких європейських країн у 2017 році відображені у табл. 1.

Зокрема у Франції податок на доходи фізичних осіб розраховується загалом на усіх членів сім'ї, а прогресивна шкала оподаткування коливається від 5,5% до 75%, причому максимальна ставка 75% застосовується до доходу в розмірі 1 млн. євро.

Таблиця 1

Максимальні ставки податку з доходів громадян

Країна	Ставка у 2017 році
Франція	75%
Данія	55,6%
Бельгія	50%
Португалія	48%
Іспанія	45%
Німеччина	45%
Норвегія	39%
Італія	36%
Люксембург	29%

Джерело: [2].

У Німеччині діє аналогічна система оподаткування. За винятком того, що тут існує поняття неоподаткованого мінімуму, його розмір у 2017 році становить 9000 доларів, а починаючи від 9000 доходи оподатковуються за ставкою 2,56%.

У Великобританії неоподатковуваний мінімум за рік становить 2790 фунтів стерлінгів, а податкові ставки – 20%, 40% і 45% [3].

Для вирішення проблем, що стосуються оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, врахувавши зарубіжний досвід, необхідно здійснити такі заходи:

1. Щодо збільшення прозорості та відкритості справляння податку на доходи фізичних осіб;
2. Підвищення рівня податкового контролю,
3. Запровадження прогресивної шкали оподаткування доходів;
4. Запровадження нульової ставки оподаткування для громадян із мінімальним рівнем доходів;
5. Призначення справедливих соціальних пільг громадянами, окремим сім'ям.
6. Розширення бази податку на доходи фізичних осіб за рахунок запровадження податку на розкіш, тобто оподаткування ювелірних виробів, виробів із хутра, картин та ін.
7. Підвищення рівня доходів фізичних осіб, шляхом створення додаткових робочих місць, інвестування в економіку.